

Titulació	Tipus	Curs
2504604 Ciències Ambientals	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Manuel Muñoz Ramirez

Correu electrònic: franc.munoz@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No s'estableixen

Objectius

Aquesta assignatura planteja tres objectius principals:

En primer lloc, analitzar la dimensió socio-ambiental de les dinàmiques urbanes i territorials actuals i les seves tendències futures.

En segon lloc, conèixer i reflexionar sobre els principals instruments d'intervenció pública per a la planificació del territori i la gestió dels seus recursos, tot fent servir conceptes de viabilitat econòmica aplicats a diferents escales territorials.

Finalment, aprofundir en el desenvolupament de les habilitats necessàries per tal de poder proposar solucions ambientalment adaptades i socialment justes en relació amb les problemàtiques actuals i futures que caracteritzen l'evolució del territori i, en particular, pel que fa a l'espai urbanitzat.

Resultats d'aprenentatge

1. CM41 (Competència) Aplicar en el context apropiat les tècniques de mediació principals i les estratègies clau en els processos de negociació de conflictes ambientals.
2. CM42 (Competència) Analitzar les implicacions de tipus ètic o relacionades amb la diversitat i els valors democràtics implicades en les diferents estratègies de gestió territorial i/o de resolució de conflictes ambientals.
3. CM43 (Competència) Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere que els diferents models polítics i/o de gestió econòmica del medi ambient poden generar.
4. KM53 (Coneixement) Distingir les polítiques públiques i els mecanismes principals de confecció de polítiques en relació amb la gestió del medi ambient.
5. KM54 (Coneixement) Reconèixer l'abast que els factors econòmics i polítics tenen en la gestió dels principals reptes contemporanis de les ciències ambientals.

6. KM56 (Coneixement) Reconèixer eines avançades de gestió de la problemàtica ambiental, com ara els objectius de desenvolupament sostenible, l'economia circular, el decreixement i la negociació ambiental.
7. SM52 (Habilitat) Distingir les metodologies més rellevants en la planificació i la gestió del territori.
8. SM53 (Habilitat) Integrar els diferents coneixements econòmics i socials que caracteritzen la problemàtica ambiental.
9. SM54 (Habilitat) Analitzar críticament els diferents models polítics i de gestió econòmica del medi ambient.

Continguts

- Rurs vs. Urbs: camp i ciutat a la tradició del planejament urbà i territorial. Dels eixamples urbans a la ciutat-jardí.

- Els espais rurals i urbans en el context de la *post-metròpolis* actual. De la 'urbanització del camp' a la 'urbanització regional dispersa'.

- Dinàmiques territorials i transformació espacial en el món rural. Evolució en tres moments històrics (segles XIX i XX):

a) Territoris de suport del procés d'urbanització.

b) la *rurbanització*.

c) El turisme rural ambiental i la producció d'energia (*energyscapes*)

- Dinàmiques territorials en relació als espais urbanitzats. Evolució en tres moments històrics (segles XIX i XX):

a) La ciutat industrial.

b) Les àrees metropolitanes.

c) La *urbanització regional dispersa*.

- Planejament sostenible: sostenibilitat, resiliència i canvi climàtic com a exigències actuals pel que fa a l'ordenació urbana i territorial.

- Criteris de sostenibilitat pel que fa als espais rurals avui.

- Criteris de sostenibilitat pel que fa als espais urbans avui.

- De la sostenibilitat a les perspectives 'low-carbon' i 'post-oil': envers uns espais urbans i rurals 'climate-proof'.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives (amb presentacions de textos i debats)	36	1,44	CM41, CM42, CM43, KM53, KM54, KM56, SM52, SM53, SM54, CM41
Sessions pràctiques (exercicis)-Seminaris	12	0,48	KM56, SM52, SM53, SM54, KM56

Tipus: Supervisades			
Tutoria	7	0,28	KM53, KM54, SM53, SM54, KM53
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs i exercicis en grup	45	1,8	KM56, SM52, SM53, KM56
Estudi de l'assignatura	50	2	CM43, KM53, KM54, KM56, CM43

- Les classes expositives (activitat dirigida) incorporen també la discussió sobre lectures de textos i debats pel que fa a aspectes clau de la matèria.

- Les classes aplicades (activitat dirigida i supervisada) es refereixen a les activitats pràctiques i exercicis a elaborar en grup durant el curs tot posant l'accent en la resolució de pràctiques i l'elaboració de resultats.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entrega d'informes i treballs en grup	25%	0	0	KM54, KM56, SM52, SM53, SM54
Proves escrites teòriques parcials	50%	0	0	CM41, CM42, CM43, KM53, KM54, KM56, SM52, SM53, SM54
Proves i tasques de caràcter pràctic aplicat en grup	25%	0	0	KM54, KM56, SM52, SM53, SM54

Les proves escrites teòriques corresponen als dos examens parcials que es proposen durant l'assignatura.

Les proves i tasques de caràcter pràctic aplicat corresponen a les elaboracions parcials en grup que es demanaran durant les sessions de pràctiques i exercicis de l'assignatura.

L'entrega d'informes i treballs correspon a l'elaboració final dels resultats del treball pràctic en grup

S'estableix una nota mínima de 5 pel que fa a les proves escrites teòriques (mitjana dels dos examens parcials que es proposen durant l'assignatura) per tal de poder fer mitjana amb la nota de les proves i tasques de caràcter pràctic aplicat.

La reavaluació consistirà en la recuperació de les proves escrites teòriques i les proves i tasques de caràcter pràctic aplicat quan s'escaigui.

Per poder assistir a la recuperació, cal haver-se presnetat a 2/3 parts de les activitats avaluatives de l'assignatura.

Es considerarà que un estudiant obtindrà la qualificació de "No Avaluable" si no presenta els treballs (proves i tasques de caràcter pràctic, i informes i treballs en grup), i/o no es presenta a cap examen parcial.

Avaluació única.

L'alumnat que s'hagi acollit a la modalitat d'avaluació única haurà de realitzar una prova final que consistirà en un examen de teoria on haurà de desenvolupar un tema i haurà de respondre a una sèrie de qüestions breus. Seguidament haurà de fer una prova de problemes on haurà de resoldre una sèrie d'exercicis semblants als que s'han treballat a les sessions de Pràctiques d'Aula.

La qualificació de l'estudiant serà la mitjana ponderada de les dues activitats anteriors, on l'examen de teoria suposarà el 60% de la nota i l'examen de problemes el 40%.

Si la nota final no arriba a 5, l'estudiant té una altra oportunitat de superar l'assignatura mitjançant l'examen de recuperació que se celebrarà en la data que fixi la coordinació de la titulació.

Bibliografia

Bibliografia

Chamberlin, S. (2009). *The transition timeline for a local, resilient future*. Vermont: Chelsea Green.

Esteban, J. (2011). *La ordenación urbanística: conceptos, herramientas y prácticas*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya.

Estevan, A.; Naredo, J. M. (2004). *Ideas y propuestas para una nueva política del agua en España*. Bilbao: Bakeaz.

Fernández Durán, R. (2006). *El Tsunami urbanizador español y mundial*. Bilbao: Marcial Pons.

Folch, R. (coord.) (2003). *El territorio como sistema. Conceptos y herramientas de ordenación*. Barcelona: Diputació de Barcelona.

Galiana, L.; Vinuesa, J. (2010). *Teoría y práctica para una ordenación racional del territorio*. Madrid: Síntesis.

Gifreu, J. (2012). *L'ordenació urbanística a Catalunya*. Barcelona: Marcial Pons.

Hopkins, R. (2008). *The transition handbook: from oil dependency to local resilience*. Vermont: Chelsea Green.

Ivancic, Aleksandar (2010) *Energyscapes*. Gustau Gili: Barcelona.

Mata, R.; Tarroja, À. (2006). *El paisaje y la gestión del territorio*. Barcelona: Diputació de Barcelona.

Moya, L. (ed.). (2011). *La práctica del urbanismo*. Madrid: Síntesis.

Muñoz, Francesc (2008) *Urbanización: paisajes comunes, lugares globales*. Gustau Gili, Barcelona.

Muñoz, Francesc (2010) "La densidad urbana: de la ciudad de concentración al campo urbanizado". A Fuster Sobrepere, Joan (ed.) *La agenda Cerdà. Construyendo la Barcelona metropolitana (75-114)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona/Lunweg.

Muñoz, Francesc (coord. 2011) *Estratègies vers la ciutat de baixa densitat. De la contenció a la gestió*. Col·lecció 'Estudis', 9. Diputació de Barcelona.

Nel·lo, Oriol; Muñoz, Francesc (2004). "El proceso de urbanización". A Romero, Joan (coord.) *Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado (255-332)*. Barcelona: Ariel.

Nel·lo, O. (dir.) (2010). *La política de paisatge a Catalunya*. Barcelona: Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

Nel-lo, O. (2012). *Ordenar el territorio. La experiencia de Barcelona y Cataluña*. València: Tirant lo Blanch.

Nel-lo, Oriol; Mele, Renata (eds. 2016) *Cities in the 21st Century*. Routledge: London.

Pujadas, R.; Font, J. (2007). *Ordenación y planificación territorial*. Madrid: Síntesis.

Riba, Carles (2011). *Recursos energètics i crisi. La fi de 200 anys irrepitibles*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya.

Riddell, R. (2004), *Sustainable Urban Planning*. Oxford: Blackwell.

Saladié, O.; Oliveras, J. (2010). *Desenvolupament sostenible*. Tarragona. Publicacions URV.

Sanjuán, M. (2005). *Gestió local de l'aigua*. Barcelona: Fundació Pi i Sunyer.

Sassen, Saskia (2011) *Ciudad y globalización*. Textos urbanos. Vol. VII. El Quinde. Quito.

Satterthwaite, D. (2001). *Sustainable Cities*. London: Earthscan Publications.

Turiel, Antonio (2020) *Petrocalipsis. Crisis energética global y cómo (no) la vamos a solucionar*. Ed. Alfabeto.

World Cities Report (2016). *Urbanization and Development. Emerging Futures*. UNHABITAT.

World Cities Report (2020). *The Value of Sustainable Urbanization*. UNHABITAT.

Enllaços d'accés a documents digitals i pàgines web

The City Journal.

<https://www.city-journal.org/>

The European Union Prize for Contemporary Architecture (Mies van der Rohe Award by the Mies van der Rohe Foundation, Barcelona):

<https://eumiesaward.com/archive>

SOS Brutalism (German Architecture Museum, Frankfurt):

<http://www.sosbrutalism.org/cms/15802395>

<https://www.dam-online.de>

The Historic Chart of Barcelona (Museum of History of Barcelona, MUHBA).

<https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/en/>

The Prelinger files:

<https://archive.org/details/prelinger?tab=collection>

The European Prize for Urban Public Space:

www.publicspace.org

Comments on the visual representation of the modern city (Gustave Caillebote):

<https://www.youtube.com/watch?v=7IQepko6yzE>

'Industrial urbanization and urban change'.

<https://www.coursera.org/lecture/urban-development/industrial-urbanisation-and-urban-change-m3UD5>

'The making of the industrial city as a social structure'.

<https://www.coursera.org/lecture/urban-development/the-making-of-the-industrial-city-as-a-social-structure-oeEd>

Programari

Programari bàsic a nivell d'usuari: edició de textos, full de càlcul, cartografia digital bàsica, eines bàsiques per a la presentació d'informació visual (ppt i adobe).

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	1	Català	segon quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	2	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt